

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not6-txt-root.pdf> (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Not6:1

[Jyllandsrejsen.]

---

d. 17. Juli.

Kallundborg. -

Smakken. Det er forfærdeligt saa trættende Konversationen i Almindelighed er, naar man saaledes skal være i saa lang Tid sammen; ligesom gamle tandløse Folk saa ofte maa vende Maden i Munden, saaledes blev her en enkelt Bemærkning saa ofte gjentaget, at man tilsidst maatte spytte den ud. Der var 4 Præster med, og skjøndt Overfarten varede i 8 à 9 Timer (for mig en Evighed), fandt dog de erfarne Passagerer, at det var en usædvanlig hurtig Overfart, hvilket gav samtlige Præster Anledning til først hver især at gjøre den Bemærkning, at Skippere pleiede ikke at ønske at have Præster ombord, fordi det gav Modvind, samt at denne Bemærknings Sandhed nu var omstyrtet, derefter til ved Slutningen af Seiladsen i fuldstændigt Chor at etablere det som en Grundsætning, at det med Modvinden ikke forholdt sig saa. Forgjæves udspændte jeg alle Høre-Organernes Seil for at opfange en Luftning; en Dødsstilhed herskede; kun fra 4 Kanter hørte man Fortællingen om: at Skipperne ikke ønskede Præster ombord (man seer heraf, hvor tvivlsomt et Gode Sognebaandets Løsning dog er; thi uagtet der i Smakken herskede fuldkommen Sognefrihed, saa jeg kunde høre hvilken Præst jeg vilde, saa var jeg dog ingenlunde hjulpen). Da hver af Præsterne syntes sig selv at være lige interesseret i og berettiget til at eie denne Historie, vilde naturligviis ingen af dem indrømme den anden et privilegium exclusivum. - Jeg havde haabet, at jeg selv skulde være bleven søsyg, eller i Mangel deraf samtlige øvrige Passagerer. Der er noget Eget i at see Folk gaae ombord til en Søtour. En Søexpedition er ligesom et lille Billede af det hele Menneskeliv. Der komme de ombord fra de forskjelligste Forhold og Stillinger, men een fælleds Fare truer dem alle (jeg tænker dog ikke paa Skibets mulige Undergang): det at blive søsyg. Denne Tanke er Resonantsbunden for det Hele, den er den Grundtone, der gjenlyder i Alt, hvad enten den yttres sig i en vis høitidelig Stilhed eller i en forceret Lystighed eller en overmodig Kjækhed; det Specifique ved alle disse Stemninger er bestandig deres Forhold til denne ene Tanke, - deraf det Tragikomiske. Ligesom Døden er den uendelige Humorist, der omfatter Alt, (medens derimod den menneskelige Humor altid er begrændset, fordi den dog i sin meest fortvivlede Skikkelse altid har en Linie,

den ikke kan komme ud over, Noget, hvis Storhed den selv maa indrømme,) – den fordøier Alt med lige Lethed: en Konge og en Tigger, en Himmelskriger og en stille Korsdrager, – saaledes ligger ogsaa ved Søsye det Komiske deri, at al den jordiske Relativitet, som dog Ingen aldeles kan emancipere sig fra, her er suspenderet. Uden smaalig Jalousie ligge de ved Siden af hinanden, de største Kontraster. Men netop fordi der i Døden er den uhyre Alvor, derfor er Døden selv den Belysning, hvori store Lidenskaber, baade gode og onde, ere transparente, hvor det Udvortes ikke limiterer dem; derfor den Kjærlighed, der yttres sig saa rørende, fordi den er tilstede i sin yderste Modsætning i Adskillelsen. C. Boesen fortalte mig om en ung Pige, der fulgtes med hendes gifte Søster og dennes Børn paa Dampskibet; den gifte Søster leed af Krampe under Søsye; den unge Pige var selv søsyg men søgte dog at holde sig overende for at hjælpe de Smaa. Her var Kjærligheden vel tilstæde og maaskee ligesaa stærk, saa sandt som der visselig hører stor Kraft til at overvinde Søsyes Livslede, saa man kan bekymre sig om Andre; men Kjærligheden bevægede sig i et ufuldkomment Medium, thi Søsye er netop som en transitorisk Bestemmelse saa ubetydelig, at man ikke kan fastholde den egentlige Alvor, naar man tænker sig den unge Pige idelig afbrudt i sin kjærlige Omsorg ved – Opkastning.

Not6:2

Aarhus, d. 18. Juli.

Livet i disse Kjøbstæder er ligesaa kummerligt, latterligt og abgenschmakt som den Gang, man sætter op i Gaderne. Forgjæves anstrænger man sig for at træde frem i en vis Værdighed (thi at gaae og meditere, det er da reent umuligt; selve Meditationen vilde da falde ud til lutter Tankestreger), – og naar man nu tillige tænker sig som Gjenstand for den saa eiendommelige Kjøbstad-Nysgjerrighed –?

Not6:3

NB. Anders ved Borgerparaden. – Kalløe-Slot og Marsk-Stig = »Kong Mastix«. – Knebel: De tre Høies Formation. –

Not6:4

Besøget i Aarhus Domkirke; Orglet. – Kjøbstædernes Ulve-Hunger efter »Nyheder fra Hovedstaden« (de have intet selvstændigt Liv, saaledes som Landet eier det), hvilket især er behageligt for En, der, som jeg, reiser for at glemme.

Not6:5

†

Jeg er saa mat og saa glædeløs, at jeg ikke blot Intet har, der udfylder min Sjæl, men ikke begriber hvad der skulde kunne mætte den, – ak, end ikke Himlens Salighed.

Not6:6

†

Til Dig, o Gud, vende vi os om Fred .... men giv Du ogsaa den salige Forvisning, at Intet skal kunne berøve os denne Fred, ikke vi selv, ikke vore daarlige, jordiske Ønsker, mine vilde Begjæringer, ikke mit Hjertes urolige Higen!

Not6:7

†

Det er forfærdeligt med den totale aandelige Uformuenhed, hvoraf jeg i denne Tid lider, netop fordi den er parret med en fortærende Længsel, med en aandelig Brynde, – og dog saa formløs, at jeg end ikke veed, hvad det er jeg savner.

Not6:8

Løsgængerens; Vagabonden.

Et ungt Menneske, født i Christiansfeldt af en velhavende Fader, der opdrog ham meget strængt; han blev udsvævende; Faderen slog tilsidst Haanden af ham, han vandrer til Tydskland og lever som Vagabond paa Landeveien. Kom efter et Par Aars Forløb tilbage, kom til Fyen, hvor en ærværdig Geistlig formanede ham til at gaae i sig selv; det hjalp; han blev hos ham i nogen Tid, blev behandlet meget venligt, om end ikke som Medlem af Familien, saa dog heller ei som Tyende, spiste paa sit eget Værelse osv. En Dag arbeidede han i Haven, og smuk af Udvortes som han var, tildrog han sig en gammel Oberst's Opmærksomhed, der var i Besøg hos Præsten. Han vilde have ham til sin Tjener. Bevægede ham dertil. Nu opgik et nyt Liv for det unge Menneske. Obersten var Pebersvend og fattede en for gamle Folk ikke ualmindelig Forkjærlighed for ham, der snart blev ham Alt og aldeles uundværlig. – Saaledes hengik to Aar. En Morgen ringer Obersten som sædvanlig men der kommer Ingen; den gamle Mand bliver urolig, gaaer ind paa det unge Menneskes Værelse, hvor han finder et Brev til sig, hvori hiin beder ham meget om Tilgivelse: »men Stokken er engang bleven for varm i min Haand, og min Lyst staaer til de tydske Landeveie«. Siden den Tid har man aldrig hørt Noget

fra ham. –

I Forbindelse hermed kunde jeg som en sidste Akt have Lyst til at fortælle den Opdragelsesscene, som Md.Boesen i Knebel fortalte mig fra Viborg Tugthuus.

Hun og hendes Mand besøgte Tugthuset. I et særskilt Lukaf fandt de en 5 à 6 voxne Zigeunere (paa en 25 à 30 Aar), der bleve underviste i at læse Bogstaver, for at forberedes til Confirmation. C. Boesen spurgte Læreren, hvem der var den flinkeste af dem, og han pegede paa een, hvorpaa C. opmuntrede ham til udholdende Flid, »da han jo Intet havde at bebreide sig, og der paa saa mange Maader nu aabnedes Udsigt for ham til at blive et nyttigt Medlem af Staten«. De forlode derpaa Arresten og forundrede sig vel lidt over, at Slutteren laasede igjen og saaledes spærrede Læreren inde hos Eleverne. De spurgte desaaarsag Slutteren, hvem Læreren var, og erfarede til deres store Forundring, at ogsaa han var en Tugthuus-Fange, der i tidligere Tid havde været Huuslærer men havde forgrebet sig paa en Kasse. Nu faldt den Tale, C. B. havde holdt, ham ret paa Sinde, da den jo i høi Grad maa have været ydmygende for Læreren, der seet netop fra dette Standpunkt maatte have saare Meget at bebreide sig. – Jeg vilde nu tænke mig, at denne Lærer var min Løsgænger.

Not6:9

---

* Paa Mols

Not6:10

Ligesaalidet som Synsbevidstheden bør forflygtiges igjennem en sorgløs Betragtning af et commune naufragium, ligesaalidet bør den sammensnærpe sig i en fortvivlende Stirren paa det for den Enkelte Selvforskyldte, ikke udarte til et Selvplagerie, som om deri laae en Art Fyldestgjørelse. Thi som Sindet bør være redebon til at bære Tilskikkelserne, ogsaa naar disse vise sig som selvforskyldte Følger, ligesaa forvisset bør Manden være om, at der ogsaa skal gives ham Kraft til at bære dem; – men hvorledes skal Individet kunne blive overbeviist om, at han skal faae Kraft til at bære en Byrde, naar det nu er en, han paa egen Haand paalægger sig, og han altsaa maa stride proprio marte –?

Not6:11

---

* Sokrates

Not6:12

Det er dog en ubeskrivelig herlig Fremstilling af Kjærlighedens Magt til at forædle Mennesket, eller Menneskets Igjenfødsel ved Eros, som findes i *Symposion*.

Not6:13

Det er en underlig veemodig Følelse, der griber En, naar man ser det Poetiske i Fremtrædelsen gennem Individet i Forhold til Udviklingen. Thi det Poetiske er jo det guddommelige Islæt i den rene menneskelige Existents, det er de Fibre igennem hvilke Guddommen fastholder Existentsen. Man skulde jo altsaa troe, at de vare de lykkelige, disse begavede Individuer, disse levende Telegrapher mellem Gud og Mennesker. Men saaledes er det jo netop ikke. Vanvid var deres Lod, ja og Miskjendelse, Fortabelse, kort sagt Tilintetgjørelse af deres personlige Existents, som uformuende til at bære det Guddommeliges Rørelser. Og saaledes gaar de igennem Verden misforstaaede, upaaagtede, recenserede (kan der tænkes noget latterligere!), – ja misforstaaede, thi maatte det ikke gaar enhver den ligesaa, der forstod dem, maatte ikke ogsaa han forbrænde? Og dette er Verdens Herlighed, det er det Høieste og Bedste paa Jorden: Digteren, ... dette høiærværdige Navn, hvortil man knytter de meest ophøiede Forestillinger, de saligste Forventninger, – og dog blev det kun hans Lod: at kjende en Tørst, som aldrig stilles. Den poetiske Existents i Personligheden er det ubevidste Offer¹, det Guddommeliges molimina, – først i det Religieuse² er Offret bevidst og derved Misforholdet hævet.

1 Ligesom Frugtbarhed hos Jøderne var Indbegrebet af den høieste Lyksalighed, saaledes er det Poetiske det for ethvert Menneske, i hvem der rører sig noget Høiere, og dog gik Rachel i Rette med Gud og siger: er det at være frugtsommelig saaledes, hvorfor blev jeg det da.

2 Derfor tiltaler Goethe mindre, fordi han er sig for meget bevidst til at være et Offer, og ikke dybt nok til at ville være det.

Not6:14

Det er ikke Mangel, der vækker de sande ideale Længsler hos Mennesket, men Overflødighed; thi Manglen har endnu en jordisk Skepsis i sig.

Not6:15

Min Ulykke er overhovedet, at i den Tid, jeg gik frugtsommelig med Ideer, da forsaae jeg mig paa Idealet; derfor føder jeg Vanskabninger, og derfor svarer Virkeligheden ikke til mine brændende Længsler, – og Gud give, at det ikke blot ogsaa bliver Tilfældet i Kjærlighed; thi ogsaa der griber en

hemmelig Angst mig for at have forvexlet et Ideal med en Virkelighed. Gud forbyde det! Endnu er det ei Tilfældet.

Men denne Angst, som gjør, at jeg saa gjerne vilde vide det Tilkommende forud og dog frygter det! -

Not6:16

Seiladsen ned ad Gudenaa til Albæk; Besøget paa Støvringgaards Kloster; Aftenbelysningen.

Not6:17

Jeg havde tænkt paa at præke for første Gang i Sæding Kirke, og det maatte blive nu paa Søndag; til ikke liden Forundring seer jeg derfor, at Texten er Mc. 8, 1-10 (Bespiselsen af de 4 Tusinde), og disse Ord: »hvorfra skulde Nogen kunne mætte disse med Brød her i Ørken«, slog mig, da jeg netop skal tale i det fattigste Sogn i Jylland i Hede-Egnen.

Not6:18

Besøget ved Hald; den gamle Mand, jeg mødte, der laae sorgløs henkastet paa Ryggen i Lyngen, kun Kjæppen i Haanden. Vi fulgtes ad til Non Mølle. Vi kom forbi et rindende Vand, Koldbæk kaldet; han forsikkrede, at det var det lifligste Vand der var i hele Egnen, hvorpaa han gik ned til det, lagde sig ligesaa lang han var paa Maven og drak af det. Vi fulgtes nu videre ad, og han betroede mig, at han egentlig var gaet ud for at tigge.

Lykkelige Liv! Saa ubekymret som han der laae i Lyngen og sov, saa tilfreds han der forfriskede sig med det kølige Vand. Sov han maaskee lidt forlænge, nu hvad saa, han havde ingen Børsforretninger, ... og naar han nu kommer til sit Bestemmelsessted, saa hilser han paa Herskabet, taler om de trange Tider, beklager »at han ikke fik Kongen i Tale i Viborg, da der dog ikke var Nogen, der fik ringere end 2 Rdl.«; han bliver nu anviist Plads i Borgestuen. Folkene komme hjem fra Marken, Maden bliver sat frem; Alt hvad Huset har oplevet bliver fortalt, og medens han mætter sig, skummer han i en Timestid Fløden af det ringe Quantum Begivenheder (thi det gaaer med Stilleben i Forhold til det mere complicerede historiske Liv som med de Schweitzer-Køer i Forhold til Hollænderi-Køerne: de give mindre Mælk men mere aromatisk. Thi hvilken Aroma hviler der ikke over det stille huuslige Livs sparsomme Begivenheder). Derpaa vandrer han hjem, lægger sig maaskee til at sove underveis.

Og det er dette Liv, vi opdrages til at foragte! Og vi Andre, hvad enten vi slide og slæbe, eller vi i Søvn have Overflødighed, hvilket Liv føre vi dog ikke. Jorden giver ikke mere af sig selv det Mennesket Nødvendige til Livets Ophold, men er dog ikke et saadant Liv det, der meest erindrer om vor paradisiske Oprindelse? Endog det Firma, hvorunder det gaaer: »I Guds Navn«. Er det ikke en Besværgelses-Formular, der paa overnaturlig Maade skaffer, hvad der ikke paa naturlig Maade er at erholde? Og er Sjælen ikke netop ved denne Levemaade saa frigjort, saa emanciperet fra det Tyranni, som Overflod ikke mindre end Mangel binder os i?

Der gives forøvrigt flere Stadier af dette Liv. Dette er det simpleste. Andre repræsentere mere enkelte Momenter af det Poetiske: Spillemand, Virtuoser i at fortælle, i at insinuere sig osv. Disse give ligesom et Vederlag for usus fructus. Er det ikke overhovedet dette Liv i alle sine Former, der har lovet Intet at eie, men som blot beholder usus fructus -?

Det der gjorde mig ondt var, at den gode Mand vilde kysse mig paa Haanden, fordi jeg gav ham 1 Mk. Jeg vilde have mere Frimodighed. -

(Jeg traf underveis en gammel Kone, der bar en Vugge paa Nakken. Uvilkaarlig vaagnede derved hos mig Forestillingen om et af disse gamle Væsener, der ere Poesiens Goldammer for Børn, bibringe dem den poetiske Die. Imidlertid slog mine Forventninger fejl; thi uagtet hun lod til at kjende Hald fra gamle Dage, viste det sig dog, at det var ikke mere end i en 70 à 80 Aar).

Min Tigger vidste derimod god Besked. Da jeg spurgte ham, hvem der i ældre Tid havde eiet det, svarede han, at det gik tilbage i meget gamle Tider. Jeg blev allerede halv betænkelig og frygtede for, at det ogsaa skulde falde ud til 70 Aar, men derpaa kom han dog frem med Historien om Hr. Bugge, der i 7 Aar blev beleiret paa Hald, tilsidst ikke havde mere end een Ko, som hver Dag iført forskellige Huder blev ført til Vands. En fattig Kone blev indladt paa Borgen og vendte tilbage med store Gaver, hvorpaa hun forsikkrede Fjenderne, at Hald vilde kunne udholde en Beleiring endnu i 7 Aar uden at udhungres.

Not6:19

Marschen paa Heden. (Skoveggen ved Hald; den Kone og den lille Dreng, der smuttede ind i Krattet, da jeg kom og uden at ville see paa mig svarede paa mine Spørgsmaal). Jeg foer vild; langt borte høinede en mørk Masse sig, som idelig Uro bølgedes den hid og did. Jeg troede det var en Skov. Jeg blev ganske forundret, da jeg vidste, at der ingen Skov var i Nærheden uden den jeg havde forladt; ene paa den brændende Hede, paa alle Sider omgivet af den fuldkomneste Eensformighed undtagen ligeforan mig det bølgende Hav, blev jeg formelig søsyg og desperat

over trods al min anstrængte Vandring ikke at kunne drive det til at komme Skoven nærmere; det kom jeg da heller ikke, thi da jeg kom ud paa Viborg Landevei, viste den sig endnu, kun at jeg nu, da jeg havde den hvide Landevei at gaae ud fra, saae, at det var Lyngbakker paa den anden Side af Viborg Sø. Netop fordi man har saa viid en Udsigt paa Heden, har man slet ingen Maalestok; man gaaer og gaaer, Gjenstandene forandre sig ikke, da der egenlig ingen Gjenstand er (thi til at der skal være en Gjenstand, udfordres der bestandig det Andet, hvorved det bliver en Gjenstand, men det er Øiet ikke; Øiet er det Combinerende).

Not6:20

Hundrup fortalte mig om et forulykket Genie, en stakkels Adjunkt Andresen, der var meget forfalden, gik omkring paa de simpleste Steder og der udfoldede sine matematiske Kundskaber. Engang traf han paa slikt et Sted sammen med en Reisende, hvem han strax attraperede og udfoldede sine Kundskaber for i en Deel sindrige matematiske Beregninger og betingede sig til Vederlag herfor fri Fortæring; da han nu var færdig og den Reisende, som virkelig havde fundet Nydelse i hans Udvikling, spurgte hvor meget han skulde betale for hans Fortæring, svarede han: 4 ß, 2 ß for Øl og 2 ß for Brændeviin.

Not6:21

En Mystiker hører man ligesom visse Fugleskrig kun i Nattens Stilhed; som oftest har derfor en Mystiker ikke saa stor Betydning for den larmende Samtid som efter Tidens Forløb i Historiens Stilhed for den lyttende Aandsbeslægtede.

Not6:22

Overalt hvor jeg kommer til Kjøbstæderne er altid det første, jeg møder, en Mand, der slaaer paa Tromme og med høi Røst forkynder en eller anden vigtig Begivenhed, f. Ex. i Aarhus: at man paa Grund af det stærke Regnveir skal feie Gaderne. Hvor dog alle Ting er vigtige i disse Smaakjøbstæder. I Holstebro var der Skiveskydning, som allerede havde varet i een Dag. Jeg vil ønske de ærede Indvaanere i Holstebro til Lykke med, at denne sjeldne Fornøielse maa vare i det mindste 8 Dage. Fuglen syntes ogsaa at være meget seiglivet; thi uagtet Vingen var skudt ned (idetmindste var Gevinsten tildeelt den Lykkelige), sad den der dog endnu. Byfogden var i egen høie Person tilstede og anstillede ved Hjælp af en Kikkert mikroskopiske lagttagelser. Det Eneste, der manglede, var at Byen skulde have haft en officiel Avis, hvori Resultaterne bleve bekendtgjorte. Anders morer sig fortræffelig, saa vel over Borgerparaden i Aarhus som over Skydeselskabet i Holstebro, da det med fuld Musik vandrede ud paa Plainen. – I Viborg kom Kongen en

Nat for sildig, hvisaarsag samtlige Indvaanere ikke kom i Seng, men sad oppe som de kloge Brudejomfruer. Dronningen kom Kl. 2½ om Natten, og derpaa begyndte Illuminationen. I enhver af de Kjøbstæder, hvor jeg hidtil har været efter Kongen, paastaae Indvaanerne at vide fra en meget sikker Haand, at han intetsteds har været saa fornøiet som hos dem.

I Holstebro, Hosekræmmernes Jerusalem, var Fader naturligviis erindret. Jeg traf den gamle Fell, der har været i Compagni med Troels Lund.

Da vi kom forbi dum Kirke, paastod Postillonen, at Præsten heed Giedde, hvorpaa jeg sprang af for at hilse paa ham. Modtagelsen var temmelig kold, og uagtet jeg ikke kjendte hans Familie, havde jeg dog langtfra ikke forestillet mig den saaledes. Det viste sig da og, at det var en Misforstaaelse, eftersom Præsten heed Gjeding.

Not6:23

Pigerne her i Egnen om Ringkjøbing gaae med Mandfolke-Hatte. Det seer ret kunstigt ud; jeg saa en af dem underveis løbe ude i Marken; man skulde troe, det var et Mandfolk, men Gangen forraadte, at det var et Fruentimmer. I Eftermiddag mødte jeg en af dem og ventede, at jeg skulde have den Fornøielse, at hun vilde tage Hatten af for mig, for at jeg kunde tage min af igjen.

Not6:24

Jeg sidder her ganske ene (jeg har vel oftere været ligesaa ene, men jeg er ikke bleven mig det saa bevidst) og tæller Timerne til jeg skal see Sæding. Jeg kan aldrig erindre nogen Forandring med min Fader, og nu skal jeg see de Steder, hvor han som fattig Dreng vogtede Faar, de Steder, jeg paa Grund af hans Beskrivelse har haft Hjemvee efter. Hvis jeg nu blev syg, og blev begravet paa Sæding Kirkegaard! Underlige Tanke. Hans sidste Ønske til mig er opfyldt, – skulde virkelig min hele jordiske Bestemmelse gaae op deri? I Guds Navn! Opgaven var dog ikke saa ringe i Forhold til hvad jeg skyldte ham. Jeg lærte af ham, hvad Faderkjærlighed er, og derved fik jeg et Begreb om den guddommelige Faderkjærlighed, det eneste Urokkelige i Livet, det sande archimediske Punkt.

Not6:25

Jeg gad nok vide, hvad en ung Pige

Not6:26

Man fortæller her i Sædding Sogn, at der ligger et Huus, hvori der har boet en Mand, der i Pestens Tid overlevede alle de Andre og begravede dem. Han grov dybe Furer i Lyngen og begravede Ligene der i lange Rækker.

Not6:27

I den Aroma, som Hø altid udbreder, at staae lige uden for Porten til det lille Sted i den sildige Aftenbelysning; Faarene drive hjem og afgive Forgrunden; mørke Skyer, afbrudte af de enkelte stærke Lysglimt, som Skyer har, der tyde paa Blæst, - i Baggrunden høiner Heden sig, - - blot jeg maatte ret kunne huske Indtrykket af denne Aften.

Not6:28

---

†

Som man pleier at sige: nulla dies sine linea, saaledes kan jeg om denne Reise sige: nulla dies sine lacryma.

Not6:29

Heden maa netop være skikket til at udvikle kraftige Aander; her ligger Alt nøgent og afsløret for Gud, og her har ikke de mange Adspredelser hjemme, de mange Krinkelkroge, hvori Bevidstheden kan skjule sig, og hvorfra Alvoren saa ofte har ondt ved at indhente de adspredte Tanker. Her maa Bevidstheden slutte sig bestemt og nøieregnende om sig selv. »Hvor skulde jeg henflye for Dit Aasyn« maa man vel med Sandhed sige her paa Heden.

Not6:30

I Aarhus, Randers etc staae Køerne virkelig paa et høiere Culturtrin end i Kjøbenhavn (de vide selv Besked med at hitte hjem o. desl.). Derfor omtales de ogsaa med en vis Agtelse, saaledes af min Postillon fra Salten; da jeg spurgte, hvad det var for Dyr, der græssede, svarede han: »Det er samtlige Aarhus Køer«.

Not6:31

Det synes som om jeg ret skal opleve Modsætninger. Efter i 3 Dage at have levet hos min stakkels Faster næsten som Ulysses' Staldbrødre hos Circe, er det første Sted, jeg derfra kommer til, saa overfyldt med Grever og Baroner, at det var forskrækkeligt. Jeg tilbragte Natten i Them og saavel Aften som Morgen i

Selskab med Grev Ahlefeldt, som inviterede mig til at besøge sig paa Langeland. Nu idag er den eneste Bekjendt jeg har truffet min gamle adelige Ven Rosenørn.

Not6:32

Degnen i Sæding holdt en meget serieus Afskeds-Tale til mig, hvori han forsikkrede mig, at han indsaae af min Faders Gave, at han maatte være en Ven af Oplysning, og jeg kunde holde mig overbeviist om, at han skulde arbeide for den i Sæding Sogn.

Not6:33

Jeg saae paa Veien til Aarhus et saare grinagtigt Syn: to Køer, der vare bundne sammen, kom i kort Galop os forbi, den ene bissede og havde geniale Sving paa Halen, den anden var, som det lod, mere prosaisk og reent fortvivlet over, at maatte deltage i de samme Bevægelser. – Er ikke de fleste Ægteskaber saaledes indrettede?

Not6:34

Der er dog en Ligevægt i Verden. Den Ene gav Gud Glæderne, den Anden Taarerne, og Lov til en Gang imellem at udhvile sig i hans Favn; – og det Guddommelige reflecterer sig dog langt skjønnere i det taareblendte Øie, saa meget skjønnere som Regnbuen er end den klare blaa Himmel.

Not6:35

Hvor det lyder herligt det Appel, Dragonerne blæse; det er som hørte jeg allerede Hovslaget, som huggede de ind, – hør, de seire, Seiersskriget hviner i Luften, – og dog? Hvad er alle Appeller mod naar engang Erkeengelen blæser Appel: »Vaagner op, I som sove, Herren kommer!«
